

POSTANOWIENIE

19 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 19 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej powoda M. B.
oraz na skutek skargi kasacyjnej pozwanego Bank spółki akcyjnej w W.,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 12 czerwca 2023 r., I ACa 649/22,

- I. przyjmuje skargę kasacyjną powoda do rozpoznania;**
- II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

pkt II postanowienia

1. Wyrokiem z 12 czerwca 2023 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie z powództwa M. B. przeciwko Bank spółce akcyjnej w W., o zapłatę i ustalenie, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 marca 2022 r., zmienił zaskarżony wyrok częściowo w punkcie drugim w ten sposób, że oddalił powództwo o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot: 222 190,49 zł (dwieście dwadzieścia dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych

czterdzieści dziewięć groszy) od 26 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty, 565 085,20 zł (pięćset sześćdziesiąt pięć tysięcy osiemdziesiąt pięć złotych dwadzieścia groszy) od 30 maja 2020 r. do dnia zapłaty, 75 428,32 zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy czterysta dwadzieścia osiem złotych trzydzieści dwa grosze) od 26 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty oraz zastrzegł na rzecz Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. prawo zatrzymania świadczeń zasądzonych na rzecz M. B. w punkcie drugim zaskarżonego wyroku do czasu zaofiarowania przez M. B. zwrotu kwoty 950 000 zł (dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych) (pkt I); oddalił apelację w pozostałej części (pkt II) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt III).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodły obie strony. Pozwana zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie pkt I i III.

3. Strona pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

7. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego:

z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

8. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona wyżej wymieniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W kontekście przedstawionego problemu Sąd Najwyższy wypowiedział się jednoznacznie, określając, iż w sprawie przeciwko bankowi o ustalenie nieważności umowy kredytu nie zachodzi po stronie powodowej współuczestnictwo konieczne wszystkich kredytobiorców (uchwała SN z 19 października 2023 r., III CZP 12/23). W dalszej zaś kolejności wskazano, że w sprawie o ustalenie nieważności umowy kredytu i o zwrot nienależnych świadczeń spełnionych na jej podstawie po stronie powodowej nie zachodzi współuczestnictwo konieczne kredytobiorców (uchwała SN z 26 października 2023 r., III CZP 156/23).

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

ł.n

[a.ł]